

Helsingelands Protocol pro Anno 1682.

Anno 1682 d. 21 Augusti, då ordinarie Lagmans Ting höltz i Hudwischwald och Helsingeland, närwarande undertechnade bisittiare och nembd.

Factoren Magnus Blix	Borgmestaren Joen Mårteß:n Qwast
Rådman Anders Larßon Tresk	Notarien Larß Höök
Rådman Larß Hanßon Gieflebo	Tullnären Jochum Sälling.

Nembden.

Johan Eließon i Wigstadh och Forsa Sockn
Uhne Erichßon i Yßby och Rågsta Sochn
Anderß Zachrisson i Rå och Tuna S:n
Joen Erßon i Wansäter och Sörahla Sochn
Joen Olßon i Norbo och Skog
Anderß Nilßon i Sälljesta och Jefsöö

Dito kom för Rätten **Regementsskrifwaren i Finfloby och Tuna Sochn Erich Isachßon Backman** bend:t, wisandes en Interlocutorie domb, gifwen af **Underlagmannen Carl Falck**, angående ett qwarnhuus som een **Bonde Larß Jönßon** skulle hafwa satt på des täckt, desutan sig beswärat at **Swän Perßon** och Larß Jönßon på sine tredieparter under des gård, deßlikest jntagit ett qwarnfall på bem:te täckt, och han som twådheleerne äger, har icke mehr änn ett qwarnfall, föregifwandes at dee i alla tider öfuer sine Skatträttigheeter bygd, beklagandes sig at mycken annan förfång och jntrång honom skier, i det dee hafwa sina wägar öfwer hans ägor och åhrswäxt, och at hon dem med grinnar, bever och watnhagar hålla måste, deremot han af dem ingen hulf haf:r, Rätten frågade Bonden Larß Jönßon, hwad han hade at säga heremot! Han Swarade at Backman icke så Saken angifwit som sig böhr, begiärandes af blifua maintinerat wid des undfångne Häradsdomb. Resol: vid. dommen.

Dito kom för Rätten **Borgaren i Söderhambn Joen Pålßon** klageligen till kiänna gifwandes den oförrätt som des Syskon i **Biöråker** honom på des arfsrättigheet i Fäderne som Möderne tillfogat hafwa, föregifwandes det dee sig samptl. föresatt, och med hwar andra colluderat huru dee honom des arfsrättigheet betaga skulle, ibland annat Sade Joen Pålßon, at när skiftet stodh, tog **Broderen Pehr Pålßon** hans lått, och kastade den i en Kista, Rätten frågade efter byteslängden, Parterne Swarade sig ingen riktig byteslängd hafwa, då dem åter af Rätten tillfrågades, huru dee hafua kunnat giordt något byte sins emillan, utan en uprättadt byteslängd, och der till gode Mäns jnseende haft. Joen Pålß Contraparter Swarade, at Joen Pålßon skulle hafua sagdt, af wi ähr gamla nog at wara våre egne Målsmän, och behöfwa ingen som oß dehtar emillan. Joen Pålßon föregaf elljest at rätta byteslängden skulle hans **Broder Larß Pålßon** wäll wetha, hwaräst den war, men will inte dermedh fram. Rätten tillfrågade Larß Pålßon om han icke wiste hwar den wore, och att han nu strax den wisa skulle; Larß Pålßon betygade at han aldrig af en sådan byteslängd hördt, som nu förmähles om. Nu som Rätten befann denne deres stridigheet wara Swår, altdere för Parterne den uthwäg sedt, at dhe till Composition sins emellan strida skulle, Hwarföre och twenne af Rätten Saken at biläggia uthsändes, men blef dock dem emellan ingen förlickning oprättadt, emedan Joen Pålßon som dee förmente prætenderade för myckit för des arfsrättighet nembt: 180 P:r Km:t deremot wederparts honom 140 P:r Km:t in alles honom tilböd och offererade. Altså Rätten till sådant uthslag dem emellan stridit som af domen ähr at aftaga.

Dito kom för Rätten **Borgmestaren i Hudwischwald Well:t Joen Qwast**, som fullmechtig på **Borgarens dersammastädes Hans Nerbelij** wegna, och Kärade emot **Kyrkoherden ibid. Erewyrdige Mag. Pehr Wallman** om 3 Måhl 16 Fambnar Engiesjord, som des **Sal. Swärfader Larß Jonßon Hwittkopf** hafue Kiöpt af **Anderß Perßon i Nyby och Idnor Sochn**, hwilke Jordemåhl ofuanbe:te Kyrkioherde medelst Häradsdomb nästleden d. 20 Majj söker at återlösa under Hemmanet Nyby. Föregifwandes Borgaren Nerbelius, at han deße Jordmåhl intet om hender haf:r utan äre deße 3 måhl 16 fambnar af des Sal. Swärfader Larß Jonßon Hwittkopf bortbytt med **Åkremannen**, eller **Oluf Perßon i Bastnäs**, hwilken samma Jord försåldt till **Borgaren Sal. Larß Jonßon Erich Bengts** här i **Hudwischwald**, efter hwilkens dödh des **Måg Rådmanen Erich Perßon** för en tidh sedan jorden om hender fick, hafwandes bem:te Kyrckioherde samma Jord af Rådman igenbekommit, på hwilken han nu prætenderar. Nerbelius beropar sig och elliest på Häradsdommens sluth, som så lyder nembl: att efter ingen weth, eller är wiß uppå, hwaräst dee 3 Måhl 16 fambnar Jord äre belägne, ty skole gode menn derefter pröfwa och ransaka, begiärandes Borgarens fullmechtig i föllje af ofuanbem:te skiähl, at få hädan efter roligen possidera förber:de 3 måhl 16 fambnar jord ifrån Åkre, efter dee af Skogwuxin Mark cultiverade och optagne ähre, och det i anledning af Kongl: Majj:ts Nådigste resolution nästleden d. 1 Julij 1682.

Heremot exciperade **Kyrkioherden Mag. Per Walman**, anhållandes om ett uthslag i denne mödosamma processen, och at han kunde åter få under sit hemman igen, dee 3 måhl och 16 fambnar änges jord, som derifrån af des förrige åbo **Sal. Anders Perßon i Nyby**, till **Sal. Larß Jonßon Hwittkopf** bortsålde äre, och nu hwilkens **Måg Hanß Perßon Nerbelius** om hender haf:r, beropandes sig på en Häradsdomb af d. 3 Julij 1657, som förklarar at bem:te 3 måhl äre sålde till Sal. Larß Hwitkopf, af Anders Perßon i Nyby, hwaraf bem:te Borgare har gifwit, tillika med **Sal. Swen Tählßon** och Hans Nerbelio uhlagor till Nyby. Elliest kan Hanß Nerbelius eij med skiähl bewijsa /: som föregifwas :/ något lagligit byte skiedt wara emellan des Swärfader och **Åkerman**, kan altså Hans Nerbelius icke bewisa honom igenfådt dee 3 måhl och 16 fambnar Jordh af **RådMannen Erich Perßon** till Inlösen under des Hemman, och såsom Hans Perßon Nerbelius hwarken genom lösn eller byte kan bewisa honom igenbekommit mehrbem:te 3 måhl 16 fambnar Jord, ty begierer han blifua Maintinerat wid HäradsRättens domb, protesterandes i öfrigt parterne hwar emot annan på hinder skada och Rättegångs Expenser. Resol. vid. Dommen.

Dito kom för Rätten **Johan Janßon Morß**, berättandes sig wara Citerat af **Kyrkioherden Wällärde H. Erich Isæo**, angående en Häst om 40 P:r Km:ts värde, som bem:te Kyrckioherde ähr i Häradsdommens 3:die punct dat. d. 23 och 24 Majj 679 då ting höltz i **Säste [Sejersta]**, dömdet at bethala, begiärandes at som actor wid lagmanstinget eij comparerat, han altderföre må Häradsdomb till godo niuta. Resol vid. dommen.

Dito comparerade för Rätten **Erich Kiälßon i Heedstad** och Kärade emot **Erich Olßon i Bäck**, om ett ängie bestående af 6 gillingstahl äng, som han af **Fiscalen Sal. Johan Huß** med ett ödes hemman Kiöpt, och Erich Olßon nu borte haf:r, föregifwandes at när han i try åhr för Landbonde på Hemmanet suttit, först märkia kunnat, at bäste ägorne i förrige tider från bem:te Hemman warit bortbrefwade, hafwandes altså wehlat med Fiscalen Kiöpet ändra och ogilla; Men som bem:te Fiscal altidh honom försäkrat, det bem:te Ängie skulle efter Kongl. resolutioner till hemmanet återlösas. Hafuer han sig derpå förlåtit, j medler tidh blef Fiscalen dödh, och han altså ingen refusion ernådt, utan så för uthskrifningar, lägregärder och giärder i förflutne krigztider altidh warit underkostat, och derföre allenast af Erich Olßon som ängiet

borte haft 20 penningars uthlagor niutit, begiärandes att bem:te Ängie må komma tillbakars under des rätta hemman, hwar under det i forna tider legat.

Resol. vide Dommen.

Denn 22 dito insinuerades af samptl. Borgmestare och Rådth i Söderhambn en skrift i Rätten, beswärandes sig öfuer en twist som är opwuxen emellan **Borgaren uti Söderhambn Oluf Anderßon Skarp** och des **Broder Erich Anderßon i Haga och Norahla Sochn**, angående 2 Måhl Jord, belägen hardt wid Söderhambns Stadh **Åßbäcken** ben:d hwilken Jord för lång tidh sedan af åboerne under Staden skulle lagl:n kommen och försälder ähr, warandes bem:te Jordh förmedelst Kiöp kommen till Oluf Anderßon, beklagandes sig att Häradsrätten af d. 2 Majj 1679 Borgaren Jordan utan denn ringaste wedergiällning frändömbt, oachtadt der på war Kiöp och Fastebef; Altså som sådant skulle Staden till stort mehn och förfång lända, samt en farlig Consequence, der Bonden så utan lösen och wedergiällning sin försälde jord igentaga finge, deraf flyte trede, hwilket och sträfwer heelt och hållit emot Kongl. Majj:ts resolution och nådigste gifne förklaring för Städerna öfuer sådanne jordekiöp. Anhållandes at Borgaren må wid jord oqwald blifwa.

Resol: vid. domen.

Dito kom för Rätten **Kyrkioherden i Nohrahla Wyrdige H:r Larß Norelius**, beswärandes sig öfuer en Häradsdomb som emellan honom och des Broderbarns Förmyndare **LänsMann Larß Perßonn i Båldnäs** skall wara fälter wid Norahla Ting d. 3 Novemb 1681 angående Löbning och besittnings rätten uti des Sal. Faders hemman **Kongsgården** i Norahla Sochn, föregifwandes at bem:te domb honom myckit under Ögonen gångit, i det han honom som äldste broderen ähr, och des rättigheet i ingen måtto sig abalienerat hafuer, ifrån löbning och besittnings Rätten aldeles uthesluter, oachtadt at HäradsRättens domb inga wichtigare skiähl der till brukat, änn efterföllliande Momenta.

1:mo at han intet war fallen till Hemmanets besittande då det krafde åboo. R:n H. Larß säger sig då wara fullmyndig, och wore så wäll fallen att besittia des Sal: Faders Hemman tillika med sin Moder, som des **Sal. Broder Jacob Jacobßon**, hwilken då des Sal. Fader frånföll war en ung Pilt, och twenne ähr efter deres Sal. Faders dödh satt uti primea Classe i **Giäfle Schola**, förmenandes Kyrkoherren, at fast han intet kunde sig resolvera at blifua Bonde, och icke heller efter des Sal: Faders dödh emottaga Länßmanstiensten, detta icke giltigt skiähl nog wara honom från jnlöbning och besittnings Rätten at uthesluhta, emedan Ländsmans tiensten eij ewerdeligen så fast wid hemmanet henger, at han derigenom sin rätt förlora skulle.

2:do Förmähler dommen, at han tillåtit sin Broder gifta sig på gården och sidst warit förman R:n Han föregaf sig intet hafua kunnat wägra sin broder at gifta sig, när han till dee ähr war kommen, serdeles efter modern som satt wid Hemmanet kunde derigenom få någon hielp och lisa, och Hemmanet således bättre häfdat och brukat blifwa, och om hans Broder blef gift på gården, kunde hans rättigheet derföre intet betagas, och det han war hans Förman deruti mehnar H:r Larß giordt en broderlig tienst, som intet böhr honom till skada och præjuditz allegeras.

3:tio Skulle H:r Larß /: efter dommens lydelse :/ intet giort jnspråk emot besittningen, och altså tacito consensa sin rätt förtegat. Rs. Deremot reputerade Kyrkioherde således, att fast han då, när des broders bröllop stodh, icke något Solenniter protesterade emoot sin broder om besittningen, eij eller det samma sedan för Tingsrätten giordt, så fölljer doch icke der af at han sig och dee sina all rätt till besittningen, antingen den tiden eller i framtiden afsagdt och afhända wehlat, och uppå des yngre broder Jacob transporterat. Sagde det aldrig skall kunna bewisas, at han eller någon annan å des wägnar upburit derföre wärd eller wedergiäld i Kiöp eller skrifter, utan at des broder ex gratia hans deehl uti Hemmanet besuttit, nyttiat och brukat; och altså det honom till nachdeehl eij må lända, som han af godh willia och benägenhet sin

Moder och Sal: broder undt och cederat, en så lång tidh bårtåth och sådant utan någon afgift till honom eller dee sina, warandes der med tillfreds, allenast Hemmanet utan gravation skulle wäll och försvarligen förestådt och häfdat blifwa.

4:to Förmähler Häradshöfdingen at des Sal: broder twenne af Syskonen uhr Hemmanet löst. Rs. Kyrckioherden förmenade detta af bättre grund ej stå, änn det förra, emedan bem:te Syskon dee 100 P:r Km:t som des Sal: broder dem hwardera uti deras trångsmåhl försträckt, ingalunda till någon fullkomlig lösen för deras deehlar uti Hemmanet af honom annammat hafwa, gör ej heller till uthlöbningen fullkomlig förnöijelse, kan ej heller af Syskonens quittance wisas, at dee bem:te penningar uppå Hemmanets jnlösning tagit hafua, och des broder till besittning updragit, myckit mindre något lagligt Kiöpebref dem emillan oprättadt, som sådant stadfäste kan. Hwarföre förmode han som älsta broderen ähr, at såsom hwarken bem:te des Sydon efter lag och det allmänne som i Landsorten är, honom sine deehlar till jnlöbning anbudit, ej eller des Sal. broder der medh Lagl: förfarit, med laga opbudh, laga ståndh och fasta, och honom samma rätt till jnlöbningen yppen står, som lagh uti 6 Cap. Jordb: LL. medgifuer nembl. at den som närmare ähr, må till sig arfjorden jnlösa och börda, och som han närmare ähr at jnbörda des Sal. Faders Hemman, änn broderbarnen, som äre een grad lengre uth i Slächten, menar han och bäste fogder till hafua sådant at præcavera; Föregifwandes desutan, at om han skulle låta Hemmanet gå ifrån sig till broderbarnen, som ännu på en runn tidh ej Capable kunna finnas Hemmanet at förestå, då myckit eftertänkeligit kunde falla, huru Hemmanet j medler tidh kan förestådt och häfdat blifwa, emedan det nogsampt kundbart ähr, huru slätt det tillgår med Pupillers Egendoms förwaltande; Hwaraf han befructar, om han det icke jnlöser medan han lefuer, och sålunda det wid närmaste Slechten Conserverat, at Hemmanet med tiden torde stadna i oskyldas Hender, Hwaröfuer han och dee sina, som och broderbarnen i framtiden kunna hafua orsak at qwida, om han det nu försumma skulle; H:r Pastor Sade och at des Moder gjorde et stort biståndh wid Hemmanetz jnlösande med Sölf:r och annat, så ähr hon och efter lag Cap: 28 och 29 Jordb. LL. en trediedheel i Hemmanet. Hwarföre posito h?? non concessa hans broder skulle medan han lefde sig twenne Systerdhelear tillhandlat hafua, hwilket dock icke lagl:n skiedt ähr, så kunde han ändå icke rätteligen sägas äga större dhelen i Hemmanet, ty först ähre Pastor en broderdhel, sedan en Systerdehl sig lagl:n tillhandlat genom Kiöpebref, der till med är Moders dheln i Hemmanet ännu icke arffallen, hwilket gör tillhopa snart två gånger så stoor dheel, som des Sal: broder då kunde hafua, fast om han bem:te Systerdhelear lagl:n hade jnlöst, af detta som mehra hans berättelse och motiver, förmehna han så till jnlöbningens som besittningz Rätten närmast wara, begiärandes af rätten hermed ett rättwist uthslag och tog der med sitt afträde.

Rätten frågade des wederspart **Länßman Larß i Baldnäß**, om han hade något heremot af Swara och jnwända, förrän Rätten till ett entligit slut skrede. Hwar till Länsman sade sig intet mehra här till kunna säga, än at det han skriftel:n begiärt, hwad lag förmår at kunna blifwa maintenerat wid des för detta undfänge Häradshöfdingen. Hwarmed han trädde af.
Resolutio. vide Dommen.

Dito d. 23 framkom för Rätten **Pehr Swenßon i Sillia och Tuna Sochn** Supplicando tillkiänna gifwandes, hurusom han från Häradstinget ej tillåten wardt at wädia emot Häradshöfdingen som A:o 1681 d. 22 Novemb. emellan honom och des grannar uti **Bårgården** afsades, angående ett rödnings lands återlösen, som honom under ögon gick, åstundandes Lagmans Rättens förklaring och underrättelse herom, ty hafuer Rätten denne Saak till näste Session och Lagmansting remitterat, då han i medler tidh kan taga Citation på des wedersparter, at då tillika med dem der Comparera, och sig jnfinna, desförjnnan besitter han rödnings landet, och Häradshöfdingens domb så wida ophäfwen.

Dito kom för Rätten **Länþman Pher Erþon i Berglock**, beklagandes sig öfuer Samptl:ge Sochnebönderne uti **Forsa Sochn**, angående några prætensioner han emot dem hafuer, hafwandes Häradsrättens domb uti några puncter honom under ögonen gådt, hwaremot han till Lagmans tinget appellerat, beståendes deþe hans beswär uti fölliande puncter nembl:n.

1) Beklagar han sig huru som des håldne giästning wid Restetingen för Befallningsman och des uthskickade 677 och 678 honom ifrån dömmes, hwarigenom han sitt proprie förwärf genom slike giästningars underhållande, hafwer måst tillsättia utan den ringaste wedergiäldning af Sochnemännerna, hwilka likwäll derigenon hafua niutit den friheeten at dee fådt lefwerera sina uthlagor uti Länþmansgården, och så sluppit der med gå till Staden, och der han ingen refusion skulle derföe till godo niuta, leder han stor skada.

2) At han är dömd till bethala halfwa Rättegångs omkåstnaden, beswärar han sig högt öfuer, medan des Illwilliande wederparter, sielfwa medhelst sine orolige Hufwuden denne rättegången förorsakat, och hwad dee sielfwa uti sine klagemåhl moot honom intet förmådt werckställiga, hafua dee opäggiat andra der till.

3) Att Sochnemännen i förflutne feigdetider wid durchmarchers och krigsfolckets tågande, hafwa warit af honom tillsagde med Hästar och prowiant bemöta Marchen uti **Niutånger**, men wiste sig der till tröga, och efter dhe icke kommer till stemdan dagh med giärden och sine Hästar, lagar sig officeraren i Länþmansgården, och der i förstonne låter förpläga sig, men sedan Sochnen ändå icke hade giordt förnögelse till marchen, blef han af ett Corporalskap musqueterare hämtat i handklåfwer och förder till Marchen, deräst han jlla tracterat war, anhållandes at han för den tort han för Sochnen uthstådt, i det han icke ena reso utan trenne ähr worden för Sochnens skull wåldförder och jlla medfahren.

Bönderne Pehr Anderþon i Klångsta, Swen Olþon i Skaramyra och Pehr Olþon i Haga som fullmechtige på samptl. Sochnens wegnar exciperade heremot.

1) Angående den Rästetings Giästning Länþman för 677 och 78 blifwit ifrådombdt, för hwilken han nu will at Sochnen skall honom refundera, Så kunna dee intit annat förstå än Befallningz Mann böhr sig sielf för sådan giästning förnöija, emedan han af Kongl. M:tt och Cronan twifwels utan lærer åthniuta både löhn och Resepenningar, och har wäll Befallningsman kunnat förlickt sådan giästning, och emottagit Cronones uthlagor här i Staden Hudwichswald, emedan den skyldige likwäll först måste hit, och skaffa sig penningar, och sedan dem uti Forsa lefwerera, sampt dem åter tillbaka derifrån till Staden skiutza, dock der det skulle finnas skiäligt, at Länþman samma giästning af Sochnen böhr åthniuta, lærer då intit dee kunna förklaras wara deruthinnan lika skyldige, som sine uthlagor på en termin clarerat, och den som för fattigdomb, eller annan orsak der med kan återstå, ej heller dee som officerare ähre tilldeelte, hwilka ej heller till sådan Giästningz bethalning synes wara skyldige. Dy förmode dhe från Lenþmans fordran således befrias.

2) Om Rättegångs Expenserne hwilka Länþman widh sista Extraordinarie Häradsransackning blef tilldömt helften med Sochnen at betala, der till kunna dee intit Swara, utan lembna det till sielfwa Uthgången.

3) At LänþMannen kan ej med skiähl bewisa, af för Sochnens skull blifwit gilla handterat, utan der dee resande honom någon oförrätt giordt, ähr det skiedt för hans egen försummelse, att han ej i rättan tidh kommit Marcherne till mötes, och ibland dem uthdehlt det Prowiant, som Sochnen der till, en och annan gångh måst Sammanskiuta, wetandes nogsamt **Johan Eliaþon i Wigsta** och Swen Olþon i SkaraMyra bewitna, at dhe af resande krigsfolk blefwe i Länþmans ställe för hufwudet tagne, föregifwandes at Lendsman här tills dem en obefogat klagan påbördar. Dee öfrige puncterne som i Häradsdommen finnes, kunna dee intit Swara till, emedan dee icke ähre uti flera ährender stembde, änn dhe nu förklarat hafua.

Ibland annat insinuerade **Häradshöfdingen Welb:de Erick Nerbelius** en Suppliche i Rätten, Klagandes öfuer den Sidwördnadt **Befallningsman Johan Larßon Broman** skulle hafwa tillfogad Häradsrätten wid dommens publicerande uti denne ofwanbe:te Saak, j det han som fullmechtig för Sochnen, war af Häradsrätten tillsagder at afhöra dommen, likwäll icke ens kom, excuserandes desutan Bänderne at dee för börds??dn skull, ej kunde komma, och altderefore wäll måtte wara uhrsächtade, likwäll något derefter lefwerere Häradshöfdingen dommen in originali till BefallningsMan, med dee wilkor at den samma honom skulle återgifwas, och der någondhera parten icke woro nögder med bem:te Häradsdöm, denn då skulle stånda fritt at deremot wädia, och som Parterne derefter vice rersa appelleradt, hafua doch Forsa män hit tills ingen attest om appellation begiert, mindre dommen och ransakningen af Protocollet uthlöst, begierer alt fördenskull at kunna blifwa wid Kongl. M:ts fullmacht och Resolutioner Maintinerat, och at Forsa Männ måge imponeras sin domb och ransakningh utlösa.

Befallningsman Broman föregaf, at hwad angår den 7:de puncten i Häradsdömmen, så will handerom med Häradshöfdingen neppas, föregifwandes ej rätt wara improtocolerat, hwad deruti förmäles. Rätten warnade honom, at han tager sig till wara, för sådant tahl, ty det ålligger at bewisa för änn qwalde dommen. BefallningsMan Swarade sig sådant will hafua reserverat wid forum competens.

Rätten togh Parternes skiähl före och ändtl:n ett uthslag deruthinnan giorde. Resol: wide dommen.

HelsingELands Dombook pro Anno 1682.

Uti den till Lagmans Tinget appellerade Saak emellan **för detta Regementskrifwaren Erich Isaacson Backman i Finfloby och Tuna Sochn** Kärande, och des granne **Larß Jönßon ibidem** Swarande, angående ett qwarnhuus oppbyggande som Erich Backman föregifwer Larß Jönßon brede wid hans qwarn i **Stäckackers bäcken** opsatt, och sådant nu disputerat will; Deslikes beswärar sig bem:te Backman öfuer dee wägar som han des grannar öfuer sine ägor hålla måste. Ähr detta Rättens uthslag afsagd på Hudwichzwaldd Rådstugu d. 23 Aug 1682.

Såsom Lagmans Rätten efter noga öfwerwägande wäll Intagit at Parterne sins emellan, ej till någon Composition skrida kunde, förmedelst den oenigheet dem emellan är opwuxen, så wäll om qwarnernes stridigheet, sampt det malande som der å förrättes; ty hafuer Rätten dem emellan sådan jänkning giordt, at hwar betiener sig af sin egen qwarn, således, att **Backman** nyttiar 2:ne dygn, och **Larß Jonßon** deremot ett dygn, doch så förstændes at när den ena Maahl, måste den andra der med Jnehålla, men Höst och Wåhrtiden då watnet öfwerflödigt faller till, tillåtes dem bägge tillika at Mahla, emedan ingen mangell af watn sådant hindra lærer. Hwad wägen widkommer måste den yppen lembnaß, emedan af åker och äng ej stort förtrampas kan den tidh största mälden förrättas, som skier mästedehls Höst och Wåhr, då sådanne ägor ypna stå, som det af ålder brukeligit warit; Men skulle Backman någon skada och menh tillfogas, då remitteras det till Häradsrätten, at tillaggia honom så stor wedergjällning som skiälig kan pröfwat. Förmanandes rätten Parterne med withe af 10 P:r S:mt tillgörandes, at dhe afstå med all otidigheet och undsägelse emot hwar andra, som kunde i längden förorsaka och af sig kasta någon större Swårigheet, änn nu är förbracht, ut Supra.

På Lagmans Rättens wegner
Carl Sparre.

Uti den till Lagmans Rätten appellerade Saak emellan **Borgaren i Söderhambn Joen Pålþon** Kärande och **Larþ Pålþon i Tiärna**, och samptl:e Syskonen i **Biuråker** Swarande, angående någon Arfsrättigheet som twistes om, ähr detta Rättens endtlige domb, afsagd på Hudwichswaldh Rådstugu d. 23 Augusti A:o 1682.

Ehuruwäll Rätten befinner at af förste begynnelsen denne deras twist wara confus och myckit jrrig, och mörkare kunde göras och dragas uth, der dee hemma efter Nye opwiste skiähl skulle der hänn under gode Männ remitteras at afgiöras, sådant at undböja, föresteltes Parterne huru dhe sig emillan kunde bäst all vidare widlyftighet undfly? Då **Joen Pålþon** uti ett för alt för sin arfspart 180 P:r Km:t prætenderade, deremot wederparterne uthlåte sig afställa honom medh 140 P:r Km:t; Hwarföre Rätten af dhe skiähl in actis godt funnit, at Joen Pålþon så för des arfsrättigheet, som består så af Fäderne som Möderne, som den prætion han för resor, Expenser och annan Kåstnadt fordrat, i ett för alt 180 P:r Km:t tillerkienna, hwilka 180 P:r Km:t **Larþ Pålþon** med des Interessenter skole förobligerade wara, till Helsings Marcknadt som ähr d. 8 Januarij 1683, at i fullo bethala, och till des större Säkerheet præsterar bem:te Larþ Pålþon Caution för sig jnnan han afwiker Staden, doch skall på bem:te Summa som ähr 180 P:r decourteras, hward bewiþligen förr ähr betalt, ut Supra.

På Lagmans Rättens wegnar.
Carl Sparre.

Uti den till Lagmans Rätten appellerade Saak emellan **Borgaren Hans Nerbelium** hwar fullmechtig war **Borgmesteren Well:t Joen Mårtenþon Qwast** Kärande, och **Kyrckioherden Erewyrdige Mester Pehr Wallman** Swarande angående 3 måhl 6 fambnar Ängies Jordh som twistas om, ähr detta Rättens uthslag, afsagd på Hudwichswalds Rådstugu d. 23 Aug. 1682.

Lagmans Rätten hade gierna sedt at kunna Parterne emellan defenitive sluta, men som till Sakens rätta oplyþning, witnen å bägge sidor twert emot löpa, at Rätten eij noga information öfwer deras stridigheet kan jnhämpta, ty defereras denne Saak till näste Lagmans ting, då **Oluf Perþon ifrån Bastnäs by och Skogs Sochn**, som jorden Såltd haf:r nöwendigt skall wara tillstädes, och rätteligen uthwisa, hwaräst den stridiga Jorden finnes wara belägen, skolandes i öfrigt den Succumberande parten alla bewiþlige expenser förtänt wara at bethala, ut supra.

Carl Sparre.

Uthi den till Lagmans Rätten appellerade Saak emellan **Kyrckioherden i Säste [Sejersta] H. Erich Isæum** Kärande, och **Johan Johanþon Morþ** Swarande angående en Häst om 40 P:r Km:ts wärde som twistas om, är detta Rättens uthslag, afsagd på Hudwickswalds Rådstugu d. 23 Aug. 1682.

Aldenstundh Kyrckioherden som appellation på des wederpart tagit, och sedermera Citation på honom uthwätkat, hwarken sielf eller genom någon fullmechtig sig wid Lagmanstinget jnfunnit, sin Sak at Justificera; ty Ehrkiänner Rätten denne Saak pro deserta, och Häradsdommen altså approberas. Skolandes i öfrigt Kyrckioherden pro Contamacia och stembnings försittiande efter lagh 3 m:r Sm:t plichta, ut Supra.

På Lagmans Rättens wegnar
Carl Sparre.

Uti den till Lagmans Rätten appellerade Saak, emellan **Erich Kiellþon i Heedstadh** Kärande, och **Erich Olþon i Bäck** Swarande, angående ett Ängie bestående af 8 gillingstahl, som är

kommit undan hans till Bäckhemmanet som Erich Olsson nu åbor, är detta Rättens uthslag, afsagd på Hudwichswalds Rådstugu d. 23 Aug. 1682.

Emedan **Heedstadh** hemmanet efter noga Inquisition och Förfrågan finnes hafwa en långligh tidh legat öde och i skattewrak, af orsak at tillägenheeterne deehls derifrån varit abalienerade, dy såsom dhe förber:de 8 gillingstahl äng herröra af gammal och icke någon Ny opbrukat Jordh: finner Rätten skiäligt at det kommer tillbaka under Heestadh, hwarunder dhett i forna tider legat; Doch så at **Erich Olsson i Bäck** niuter sin wedergjällning icke allenast för det som Jorden wärd war, då han henne emottog, utan och för den melioration han sedermera derpå bewiþligen kan hafwa användt. Uthlagorne hwad widkommer som war 20 penningar, falla dhe Heedsta Hemmanet icke allenast tillbaka igen, utan hwad som dee 8 gillingsthal efter ber:de melioration och mätismanna ordom, synes nu mehra af sig kasta, böhr jntäcknad såsom ett allgment på skatten i Cronones Jordebook, ut Supra.

På Lagmans Rättens wegnar

Carl L. Sparre.

Uti den till Lagmans Rätten appellerade Saak, emellan **Borgaren Oluf Anderþon Skarp** på hwars wegnar samptl. Borgmestare och Råd i **Söderhambn** är Kärande, och **Erich Anderþon i Haga och Norahla Sochn** Swarande, angående 2 Måhl Jordh belägit hardt wid Staden **Åþb??** ben:dt åhr detta Rättens utslag, afsagd på Hudwichwaldz Rådstugu d. 28 Aug. 1682.

Såsom HäradsRätten d. 2 Majj 1679 **Oluf Anderþon Skarp** efter 673 och 1677 åhrs placater ifrändömt dee 2 Måhl Jordh i **Åþbäcken**, och det utan lösen, och hans Kongl. Maj:tt sedermera den Nådige resolutione de dato d. 1 Julij A:o 1682 hafuer affatta låtit, at slike äger som af uthmark oprögde ähre, och under Städerna Kiöpte må oqwalde nyttias, brukas och behållas; altså finner Rätten skiäligt at Oluf Anderþon Skarp blifuer wid jorden bibehållen, och det så myckit heldre, som Rätten af trowärdig berättelse jntagit, at Erich Anderþon bem:te 2 Måhl Jordh till åthskillige i **Söderhambns** stadh till Sahlu opbudit, ut Supra.

På Lagmans Rättens wegnar

Carl L. Sparre.

Uti den till Lagmans tinget appellerade Saak emellan **Kyrkoherden Wyrdige H:r Larþ Norelium i NorElwa** Kärande, och **Ländsman i Båldnåþ Larþ Perþon** som förmyndare för **Sal. Jacob Jacobþons** barn Swarande, angående besittning och Jnlöþnings Rätten af **Kongsgården** i bem:te Sochn, af 16 öre i Skatt, åhr detta Rättens endtlige domb afsagd på Hudwichswalds Rådstugu d. 23 Aug. 1682.

Endoch HäradsRätten uti des afsagde domb af **Norahla** d. 3 Novemb. 1681, uthesluter **H. Pastorem Norelium** ifrån des arfrättigheet i **Kongsgårds** Hemmanet, Så hafuer likwäll Rätten tagit hans anbrachte skiähl i så consideration och noga betrachtande, som först han sin bördsrätt aldrig såldt eller sig abalienerat, warandes Hemmanet för det andra af dee wilkoher och tillägenheeter, at twenne mehr änn wäll kunde der å wara fullsutne, som insinuerade acta bredare wisa; ty ärkienner Rätten i förmågo af högl. i åminelse **Konung Gustaf den förstes** gifne resolution A:o 1558 och 8:de punct, och högl. i åminnelse **Konung Carl den Niondes** befallning om Jordmätningh Åhr 1603 andra punct, sampt Jorde b.ll. 6 Capit. Pastorem Norelium at tillträda och benyttia halfwa Hemmanet Kongsgården, med alla des tillägenheeter som Lag förmåhr, helst emedan Mordren honom des treding jnn för Rätten uplåtit, hafwandes desutan till sig löst en Systerdeehl af **LänþMann Larþ i Båldnäs**, och ??? opartijske Männ wärdera Hemmanet med gården, således at jnlöþningen kan skiee Mätismanne ordom likmätigt, och wid detta tillfället förökas Cronans rättigheet till twenne Manthal som

tillförende warit etc. Hwad widkommer H:r Norelij Broders barn som ännu små och omyndige ähre, så hafuer Rätten till H:r Pastorem den tillförsichten, at han dem i deras öfrige rättigheet i bäste måtton tillsee och conserverar, och det så myckit mehra som blodh förwandskapet honom der till binder och biuder, ut Supra.

På Lagmans Rättens wegnar
Carl L. Sparre.

Uti den till Lagmans Rätten vice versa appellerade Saak emellan **Ländsman Pehr Erþon i Berglock** Kärande, och **Bönderne Pehr Anderþon i Klångsta, Swen Olþon i Skaramyra** och **Pehr Olþon i Haga** på **Forsa Sochnens** wegnar Swarande, angående åthskillige klagemåhls punchter ifrån Häradstinget, deräst **Befallningsman Broman** på Sochnens wegnar agerat, ähr detta Rättens uthslag afsagd på Hudwichzwalds Rådstugu d. 23 Aug: 1683 [1682].

Hwad Häradsrätten uti des af d. 15 Julij sidstleden afsagde domb, angående LänþMannens uthståndne Giästning i Feigdetiden som efter uthsagan stiger 346 P:r 10 öre Km:t widkommer, kan rätten ej annat finna efter noga öfwerwägande och skiärskådande, än Häradsrättens domb, niuter des rätta Vigneur, doch så at om SochneMännerne någre giltige afkärtingar ännu kunde opwisa, som wid förre liquidationer ej observerade ähre, stånde dem fritt sådant opwisa, och decourteringen till godo niuta, der den giltig befinnes.

2) Såsom Häradsdommen i den andra punchten och dee der wid annecterade skiähl, wid det slut stadnadt at Länþman skall sökia sin regress för uthstånden Giästning 677 och 78 etc. hoos Befallningsmännen om bethalningen ifrån 1679 inclusive; ty approberar Lagmans Rätten hwad Häradsrätten i så måtto slutit och afgjordt, för giltigt och ständigt.

3:die och 4:de dhe 3 Kannor Korn och en Knippe Höö, som Länsmannen i några åhr åthniutit, håller Rätten skiäligt i lika måtto Häradsrättens domb approbera och gilla.

5) Hwad om ödes hemmanen resolverat ähr, det warder med des act remitterat till Högwelb. H. Gen. Lieut:n och Gouverneurens decision och gott finnande.

6) Skiutzningen hwad widkommer föll:r den sammaledes wid Häradsrättens resolution ständig, emedan Bönderne med hwilka han om håldliggandet contraherat sig öf:r honom ej det ringaste beswärat, utan några andra af Sochnen giordt sig till Målþmänn i deras Saak dem ej angår.

7:de Punchten går Rätten förbi, emedan den intet angår LändsMan, utan **BefallningsMan Broman** och **Bonden Joen Olþon i Lumnäþ**.

Dhe 40 m:r Silfm:ts böther som Häradsrätten hafuer tillErkiändt LänþMannen för des försummelighet med Hästernes afbethalande som hafwa warit brukade på tingsresorne, kan Länþman ej befrias före, utan blifue Häradsdommen heruthinnan och för godh erkiändt.

Såsom uti den 8:de punchten femb handa slags ähreder om förmähles, som jmediate höra under Häradsrätten at decideras, ty warda dhe och hermed der hänn remitterade at lagl: afdömmaþ.

Anbelangande Expenserne som sig bestiga till 200 P:r Km:t betahla hwardera halfparten, hwilken halfwa dheel Länsmann tillkommer at erläggia, och godt giord af den prætion han af Sochnen haf:r at fodra ut Supra.

På Lagmans Rättens wegner
Carl L. Sparre.